

Att märka om färdigförpackade livsmedel

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

Företag kan ibland behöva märka om ett färdigförpackat livsmedel. På den här sidan kan du läsa vad som gäller om du vill märka om ett färdigförpackat livsmedel som redan är märkt och finns på marknaden.

Ansvar vid ommärkning

Om en livsmedelsföretagare märker om ett livsmedel så har den ansvar för att livsmedelsinformationen är korrekt enligt gällande lagstiftning. Informationen får inte ändras på ett sådant sätt att konsumenten riskerar att bli vilseledd eller på annat sätt försämra konsumentskyddet eller slutkonsumentens möjligheter att göra informerade val. Se artikel 8.4 i förordning (EU) nr 1169/2011.

Den som märker om ett livsmedel måste ha kunskap om livsmedlets kvalitets- och säkerhetsaspekter och har ansvar för att all obligatorisk information om livsmedlet är korrekt och följer med vid ommärkning.

Ansvar för informationen

När det kan vara aktuellt att märka om ett livsmedel

Det kan vara både den som producerat ett livsmedel och livsmedelsföretagare i senare led som märker om ett livsmedel.

Det kan vara aktuellt att märka om en produkt om det uppmärksammas att informationen om produkten är felaktig eller när det saknas obligatorisk information. Det kan även finnas tillfällen när märkningen upplevs som otydlig eller vilseledande och av den anledningen bör ändras för att konsumenten ska kunna göra medvetna val.

När ett färdigförpackat livsmedel som av någon anledning har förpackats om kommer det också att behöva ny märkning innan det släpps ut på marknaden.

Obligatorisk information

Förpacka och förpacka om livsmedel

Exempel - fel nettovikt

En pastaproducent förpackar och märker sin pastaprodukt. Innan pastan lämnar anläggningen uppmärksammas att i en batch har informationen om nettovikten på förpackningen blivit fel. I förpackningen finns endast 480 g pasta och inte 500 g så som anges på förpackningen. Eftersom producenten inte har möjlighet att packa om eller märka om hela batchen innan den lämnar lagret skickas efter en överenskommelse etiketter och information om hur märkning ska ske med till den mottagande verksamheten. Den mottagande verksamheten får sedan förse samtliga felmärkta förpackningar med korrekt information enligt anvisningen.

Nettokvantitet

Exempel - märkning på svenska saknas

Ett företag importerar produkter för att släppa ut dem på den svenska marknaden. Produkterna saknar obligatoriska uppgifter på svenska och produkterna behöver därför märkas om. För att säkerställa säkerhet och redlighet är det i ett sådant fall viktigt att tänka på att

- alla obligatoriska uppgifter finns med och är korrekt översatta
- eventuell allergenmärkning är korrekt och allergenerna är framhävda
- det finns kontaktuppgifter till den som är ansvarig för märkningen

- den nya märkningen inte riskerar att lossna från förpackningen.

Informationen ska vara på svenska

Exempel - kontroll

Om en grossist eller butik märker om en produkt på producentens begäran, är det viktigt att säkerställa säkerhet och redlighet. Tänk på att

- det av underlag från producenten framgår vad som ska ändras och hur ändringen ska göras
- all obligatorisk information finns med i den nya märkningen.

Att överföra livsmedelsinformation vid ommärkning

Även färdigförpackade livsmedel som märks om ska uppfylla lagstiftningens krav vad gäller livsmedelsinformation. De ska vara märkta med all obligatorisk livsmedelsinformation, och den ska vara korrekt, tydlig och lätt att förstå för konsumenten. Därför är det viktigt att den korrekta ursprungliga informationen följer med till den nya märkningen. Se artikel 7.2 och 9 i förordning (EU) nr 1169/2011.

Livsmedlet ska fortfarande gå att spåra genom livsmedelskedjan, konsumentens säkerhet ska kunna garanteras och konsumenten ska kunna göra medvetna val.

Det är viktigt att all information blir fullständig och korrekt. Det kan exempelvis handla om att livsmedlets sammansättning, vikt eller förvaringsanvisning anges korrekt och även att information på hyllkanter och skyltar stämmer.

Information och märkning

Hur livsmedel kan märkas om

Om en livsmedelsföretagare vill ändra märkningen på ett färdigförpackat livsmedel så går det att göra genom att antingen omförpacka livsmedlet, alltså att byta ut hela förpackningen där informationen om livsmedlet framgår, eller märka över den felaktiga informationen med en ny etikett med den korrekta informationen.

Faktorer som kan vara viktiga att tänka på vid ommärkning

- Att den nya etiketten inte täcker över annan obligatorisk information.
- Att etiketten sitter fast ordentligt på förpackningen.
- Att informationen till konsument inte riskerar att bli tvetydig eller vilseledande. Till exempel måste det vara tydligt vilket datum som gäller om det finns två bäst före-datum efter att livsmedlet har frysts ned.

Det måste vara tydligt för konsumenten att förstå vem som märkt och ansvarar för informationen på förpackningen och vem man ska kontakta vid eventuella frågor.

Information och märkning

Kontaktuppgift

Exempel på när informationen kan upplevas som tvetydig eller förvirrande

En produkt har blivit märkt med fel hållbarhetsdatum och har därför försetts med en etikett med ett senare hållbarhetsdatum. Märkningen kan upplevas som tvetydig eller förvirrande om etiketten inte placeras över den ursprungliga datummärkningen eller om etiketten har placerats så att den lätt trillar bort eller har svårt att fästa på förpackningen.

Företagaren kan lägga till en förklarande text till varför datumet är ändrat så att det blir tydligt för konsumenten.

Förpacka och förpacka om livsmedel

Att ändra hållbarhetsdatum

Exempel - ommärkning av grillad kyckling

En butik grillar kyckling som sedan paketeras, märks och förvaras i värmeskåp. Det blir några kycklingar över. Dessa kyls ner och säljs sedan som kyld grillad kyckling i butikens kyldisk.

För att säkerställa redlighet är det viktigt att tänka på att

- all obligatorisk information finns med i märkningen
- det finns information om att kycklingen varit varmhållen innan den kyls ner, om konsumenten annars kan bli vilseledd om den informationen saknas
- eventuell frivillig information är tydlig, om exempelvis förpackningsdatum anges frivilligt får det inte finnas flera datum som kan upplevas som tvetydiga.

Informationen får inte vilseleda

Nedkylning av varmhållen mat

Att förpacka och omförpacka livsmedel

Att bibehålla spårbarhet när livsmedel märks om

I många fall måste färdigförpackade livsmedel märkas med någon form av identifikationsmärkning så att det går att se vilket parti som varan tillhör och för att kunna spåra varan genom hela livsmedelskedjan.

I de fall ett företag baserar sitt spårbarhetssystem på produkternas datummärkning behöver företaget se till att produkten fortsätter vara spårbar även om hållbarhetsdatumet ändras. Se SLVFS 1993:20.

Spårbarhet

Att märka om livsmedel av animaliskt ursprung

För produkter av animaliskt ursprung krävs i regel ett identifieringsmärke på produkten. Se artikel 5 och bilaga II till förordning (EG) nr 853/2004. Identifieringsmärket ska placeras på förpackningen av den anläggning som senast hanterat livsmedlet i oförpackat skick. Detta krav kan innebära begränsningar för att märka om ett livsmedel som bär ett identifieringsmärke i ett senare led.

En livsmedelsföretagare som i senare led bryter förpackningar med animaliska livsmedel för att skiva, dela, bita och förpacka om, och därmed även märka dessa livsmedel för att sedan leverera dem vidare till en annan livsmedelsföretagare, ska uppfylla kraven i förordning (EG) nr 853/2004. Det innebär bland annat krav på godkännande och krav på märkning med identifieringsmärke. För detaljhandelsanläggningar som bara säljer direkt till konsumenter ställs dock inte krav på att anläggningen ska vara godkänd och det ställs inte heller krav på märkning med identifieringsmärke. Se artikel 1.5 a i förordning (EG) nr 853/2004.

Även vid leveranser till andra livsmedelsföretagare kan butiker, restauranger och andra detaljhandelsanläggningar i vissa fall undantas från kravet på godkännande, och därmed också kravet på märkning med identifieringsmärke, om dessa leveranser är marginella, av lokal karaktär och begränsade. Se artikel 1.5 b ii) i förordning (EG) nr 853/2004 och 22 § LIVSFS 2005:20.

Verksamheter som hanterar livsmedel av animaliskt ursprung

Exempel - omförpackning av kött

En butik beställer kött som de sedan delar, förpackar och märker innan det läggs i butiksdiskens till försäljning. För att säkerställa säkerhet och redlighet är det viktigt att tänka på att

- alla uppgifter som krävs för just det köttslaget finns med på förpackningen
- uppgifterna på förpackningen stämmer med den informationen som fanns på ursprungsförpackningen eller medföljande information/dokument, exempelvis ursprung
- spårbarheten upprätthålls
- eventuell frivillig information är korrekt.

Ursprungsmärkning

Ursprungsmärkning nötkött

Anläggningar som förpackar om livsmedel av animaliskt ursprung

Senast uppdaterad 12 augusti 2024 Ansvarig grupp ROR_MEX